

Procesy s nacistickými zločinci v okupačních zónách a jejich vliv na československou retribuci – Abstrakt a klíčová slova

Tématem předkládané disertační práce je fenomén tzv. Zónových procesů, tedy procesů s nacistickými zločinci, které proběhly těsně po skončení bojů II. světové války na území jednotlivých okupačních zón rozděleného Německa ve výlučné (eventuálně sdílené) jurisdikci některé ze čtyř okupačních mocností (Francie, Sovětský svaz, Spojené státy americké a Velká Británie). Prvním cílem této práce je analyzovat procesní programy realizované v jednotlivých okupačních zónách a na základě těchto dílčích analýz získat zobecněnou charakteristiku každého z programů. Druhým cílem je pak provedení komparace jednotlivých zónových procesních programů mezi sebou navzájem. Za třetí cíl se dá označit zodpovězení otázky zda, a případně v jaké míře, se vzájemně ovlivňovaly zónové programy procesů s nacistickými zločinci a retribuční programy realizované na území Československa.

V první kapitole jsou rozebrány historické základy soudních procesů proti osobám podezřelým ze spáchání válečných zločinů a jiných zločinů dle mezinárodního práva, jakož i teoretická východiska a okolnosti, které vedly ke vzniku procesních programů v samostatné jurisdikci jednotlivých spojeneckých mocností.

Druhá až pátá kapitola se pak zabývá jednotlivými okupačními zónami rozděleného Německa. Zónové procesní programy jsou pak zkoumány dvojím způsobem. Na jedné straně jsou analyzovány v obecné rovině zejména z hledisek aplikovaných hmotněprávních a procesněprávních předpisů, počtu a skladby obžalovaných, obecného charakteru řízení, poměru mezi osvobozenými a odsouzenými, druhu udělovaných trestů a následné omilostňovací politiky.

Druhou složku zkoumání zónových procesních programů pak představuje hloubková analýza vybranných konkrétních procesů, které byly buďto pro daný program zvlášť významné, nebo které byly ukázkovým představitelem širší skupiny procesů, které byly pro daný program typické.

Šestá kapitola je věnována komparaci jednotlivých dříve analyzovaných zónových programů. Srovnání je prováděno na základě předem stanovených kritérií, která by měla zohledňovat klíčové aspekty ovlivňující výslednou podobu procesních programů. Díky této kapitole je možné určit silné a slabé stránky přístupu jednotlivých mocností k otázce potrestání nacistických zločinců.

Konečně poslední kapitola zkoumá podobnosti mezi československým retribučním procesním programem a zónovými procesními programy. Cílem této kapitoly je zjistit, zda

existovalo přímé nebo alespoň nepřímé ovlivnění mezi těmito procesními programy.

Klíčová slova: Zónové procesy; Procesy s nacistickými zločinci; Okupační zóny rozděleného Německa.